

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 15. februar 2024
Kontor: Politikontoret
Sagsbeh: Anders Just Christensen
Sagsnr.: 2024-01420
Dok.: 3141154

Besvarelse af spørgsmål nr. 623 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 623 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 25. januar 2024. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Peter Hummelgaard

/

Maria Carlsson

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 623 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren udarbejde en oversigt, hvoraf det nøjagtigt fremgår, hvilke efterforskningsværktøjer DUP har i straffesager og i de såkaldte adfærdssager, herunder betingelserne for, hvordan disse værktøjer kan tages i brug, f.eks. at videoovervågning skal indhentes med samtykke i adfærdssager, mens de i straffesager kan indhentes direkte?”

Svar:

1. Justitsministeriet kan oplyse, at Den Uafhængige Politiklagemyndighed (Politiklagemyndigheden) undersøger og træffer afgørelser vedrørende klager over adfærd udvist af politipersonale eller andet personale i politiet og anklagemyndigheden, som varetager politimæssige opgaver eller opgaver, der relaterer sig til retshåndhævelse og strafforfølgning, når klagen angår adfærd udvist i tjenesten (adfærdsklager), jf. retsplejelovens § 1019, stk. 1.

Herudover efterforsker Politiklagemyndigheden anmeldelser om strafbare forhold begået i tjenesten af politipersonale eller andet personale i politiet og anklagemyndigheden, som varetager politimæssige opgaver eller opgaver, der relaterer sig til retshåndhævelse og strafforfølgning, jf. retsplejelovens § 1020, stk. 1.

Adfærdsklager har til formål at klarlægge, om der er grundlag for at udtale kritik af en bestemt adfærd udvist af f.eks. en ansat i politiet, hvorimod straffesager har til formål at klarlægge, om der er grundlag for at drage f.eks. en ansat i politiet til strafferetligt ansvar for en bestemt handling.

2. Begrebet »adfærdsklage« omfatter bl.a. klager over magtanvendelse og anden hårdhændet behandling i forbindelse med anholdelse, under opløb og lignende, klager over myndighedsmisbrug, f.eks. i forbindelse med anholdelse eller ransagning, klager over anden ukorrekt fremgangsmåde under udførelsen af tjenesten og klager over uhøflig tiltale eller anden ukorrekt personlig optræden, jf. Folketingstidende 2009-10, tillæg A, L 88 som fremsat, side 9.

Politiklagemyndigheden behandler adfærdsklager efter reglerne i retsplejelovens kapitel 93 b og herudover – ligesom andre klagesager – efter forvaltningsloven og de almindelige forvaltningsretlige principper.

Politiklagemyndigheden tilrettelægger sin sagsbehandling i adfærdssagerne inden for lovens rammer.

Det fremgår i den forbindelse af retsplejelovens § 1019 c, at Politiklagemyndigheden undersøger sagen og sørger for, at alt relevant materiale tilvejebringes, og at politiet og anklagemyndigheden stiller det materiale og de oplysninger til rådighed, som Politiklagemyndigheden anmoder om. Politiklagemyndigheden kan indhente oplysninger fra klageren, indklagede og andre, jf. stk. 2.

Endvidere kan Politiklagemyndigheden bestemme, at forklaring skal afgives i retten, jf. § 1019 h, stk. 1.

Ved efterforskningen af anmeldelser om strafbare forhold udøver Politiklagemyndigheden under efterforskningen de beføjelser, som ellers tilkommer politiet, jf. retsplejelovens § 1020 c, stk. 1. Det betyder, at Politiklagemyndigheden under efterforskningen kan udøve politiets beføjelser efter retsplejelovens kapitel 67-75 b, herunder i relation til f.eks. afhøringer og straffeprocessuelle tvangsindgreb som anholdelse, varetægtsfængsling, indgreb i meddelelshemmeligheden, legemsindgreb, ransagning og beslaglæggelse. Det betyder endvidere, at de personer, efterforskningen retter sig mod, har samme retsgarantier i retsplejeloven, bl.a. med hensyn til advokatbistand.

3. Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet desuden indhentet en udtalelse fra Politiklagemyndigheden, der har oplyst følgende:

”For så vidt angår adfærdsklagesager kan det oplyses, at Politiklagemyndigheden behandler en adfærdsklagesag objektivt og grundigt. Ved opstart af en adfærdsklagesag ringer Politiklagemyndigheden som udgangspunkt til den borger, der har klaget over en episode, for at orientere om processen for behandling af sagen og for at sikre, at klagepunkterne i sagen er rigtigt forstået. I nogle tilfælde afhører Politiklagemyndigheden også borgeren, hvis det på baggrund af klagen vurderes nødvendigt. I de fleste tilfælde vil den skriftligt indgivne klage dog være tilstrækkelig til, at Politiklagemyndigheden kan indlede sagsbehandling.

Politiklagemyndigheden foretager derudover forskellige undersøgelsesskridt i en adfærdsklagesag. Det kan eksempelvis være at indhente og gennemgå videooptagelser, lydoptagelser, radiokorrespondance, lægelige oplysninger og materiale fra politikredsen. Der indhentes som udgangspunkt en skriftlig

udtalelse fra den/de indklagede politiansatte i sagen, medmindre Politiklagemyndigheden vurderer, at den/de indklagede skal afhøres, eller den politiansatte selv ønsker at afgive en mundtlig forklaring. Derudover afhøres eventuelle vidner til episoden. Når undersøgelsen er afsluttet, sendes sagen i partshøring hos borgeren og eventuelt den/de indklagede, hvorefter Politiklagemyndigheden træffer afgørelse i sagen.

Vedrørende indhentelse af videoovervågning i adfærdsklagesager kan Politiklagemyndigheden ikke som i en strafferetlig efterforskning ved edition pålægge private virksomheder mv. at udlevere videoovervågning. Politiklagemyndigheden har med undtagelse af enkelte tilfælde dog ikke oplevet udfordringer med efter anmodning at få udleveret videoovervågning fra private virksomheder mv. i forbindelse med behandling af adfærdsklagesager.”